

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/58/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220200167
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2220200167.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Eva Behranová v právnej veci o rozvod manželstva navrhovateľky: B. L., rodená Q., narodená X.XX.XXXX, bytom U. XXX/XX, F., časť L. a druhého manžela: K. L., narodený X.X.XXXX, bytom M. XXXX/X, F., o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu: R. L., narodený XX.X.XXXX, bytom u navrhovateľky, zastúpenému kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, so sídlom Ádorská 850, Dunajská Streda, o odvolaní druhého manžela proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 12P/2/2020-38 zo dňa 20.5.2020 vo výroku o výživnom, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o výživnom r u š í a vec mu v zrušenom rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom označeným v záhlaví súd prvej inštancie manželstvo účastníkov konania uzavreté dňa 31.03.2001 pred Matričným úradom Bratislava - Petržalka rozviedol (prvý výrok), maloletého R. L., nar. XX.XX.XXXX zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matke, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach (druhý výrok), otcovi uložil povinnosť platiť na výživu mal. R. sumu 120 eur mesačne, vždy do 20. dňa mesiaca vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva (tretí výrok) a styk otca s mal. R. neupravil (štvrtý výrok).

2. Rozsudok označený v záhlaví súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 18, § 23 ods. 1, 2, § 24, § 25 ods. 1, 2, § 63 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 Zákona o rodine, § 52 Civilného mimosporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie pri určení výživného vychádzal zo skutkových zistení, že navrhovateľka k zárobkovým a majetkovým pomerom uviedla, že príjem má zo zamestnania, za obdobie od marca 2019 do februára 2020 vykázala príjem v priemere 873,77 eur mesačne, s deťmi býva v rodinnom dome s tromi bytovými jednotkami, ktorý je vo vlastníctve jej otca, na hypotéku a výdavky spojené s bývaním prispieva sumou 400 eur mesačne a spoločne s manželom vlastní osobné vozidlo zn. Škoda Fabia. Vyživovacia povinnosť navrhovateľky k plnoletej dcére (nar. 2001) trvá, navštevuje 3. triedu strednej odbornej školy v Bratislave, k zvýšeným výdavkom na deti navrhovateľka uviedla na obedy v školskej jedálni, maloletý hráva už dva roky futbal s výdavkom 20 eur mesačne, obe deti sú zdravé. K zárobkovým a majetkovým pomerom druhý manžel uviedol, že príjem má v súčasnosti z nemocenského (670 eur mesačne), práceneschopný je pre problémy s chrbticou od marca 2020, je zamestnaný ako vodič, do marca mal príjem 1.100 až 1.200 eur mesačne, býva u svojej partnerky, na bývanie prispieva sumou 250 eur mesačne (v domácnosti žijú ešte 4 maloleté deti jeho partnerky).

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie vo vzťahu k určeniu výživného tým, že maloletý má 13 rokov, plní si povinnú školskú dochádzku - v 6. triede ZŠ, výrazne zvýšené výdavky na starostlivosť oňho

navrhovateľka nemá. Vzhľadom na vek maloletého, jeho odôvodnené potreby a možnosti a schopnosti druhého manžela, súd prvej inštancie upravil druhému manželovi výšku vyživovacej povinnosti sumou 120 eur mesačne. Takéto výživné spolu s prídavkom na maloletého a výživným od navrhovateľky umožní uspokojiť odôvodnené potreby maloletého. K úprave výšky výživného súd prvej inštancie uviedol, že v zmysle rozhodovacej súdnej praxe má orientačné rozpätie pre určenie výšky výživného povinného rodiča predstavovať podiel na výžive približne v rozsahu 20% až 25%, príp. 30% z priemerného čistého mesačného príjmu. Súd prvej inštancie určil výživné uvedenou sumou, nakoľko je postačujúce potrebám maloletého a s prihliadnutím na ďalšiu vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie označenom v záhlaví vo výroku o výživnom podal odvolanie druhý manžel. V odvolaní uviedol, že v roku 2019 pracoval a navrhovateľke posielal 200 eur mesačne na deti. V roku 2020 sa odsťahoval do iného okresu, čo spôsobilo, že mal zvýšené výdavky kvôli cestovaniu do práce. Na začiatku roku 2020 mal aj dopravnú nehodu a ostal na PN, ktorá ešte pretrváva, čo mu spôsobuje, že nevie vykonávať prácu a tým sa jeho príjem výrazne znížil. Kým v decembri bol jeho príjem viac ako 1.000 eur mesačne, v roku 2020 sa uvedenými okolnosťami výrazne znížil. V januári mal príjem 679,85 eur, vo februári 554,45 eur a v marci už len 346,95 eur od zamestnávateľa a momentálne poberá nemocenské dávky zo sociálnej poisťovne. Druhý manžel žiadal o zníženie výživného na maloletého na sumu 30 eur mesačne, kým sa nezlepší jeho situácia, zdravotný stav a možnosť ďalej vykonávať prácu.

6. Navrhovateľka a kolízny opatrovník odvolanie nepodali.

7. K odvolaniu druhého manžela sa vyjadril kolízny opatrovník. Vo vyjadrení uviedol, že navrhuje, aby odvolací súd návrh druhého manžela na zníženie výživného zamietol.

8. K odvolaniu druhého manžela sa vyjadrila navrhovateľka. Vo vyjadrení uviedla, že s výživným v sume 30 eur mesačne nesúhlasí, nakoľko nepokryje ani základné potreby na život maloletého. Ona žiadala výživné v sume 350 eur a sudkyňa prihliadla na skutočnosti uvádzané druhým manželom v odvolaní a určila mu výživné v sume 120 eur mesačne na nevyhnutný čas, kým druhý manžel neukončí pracovnú neschopnosť. Navrhovateľka žiadala, aby odvolací súd neakceptoval návrh druhého manžela na zníženie výživného.

9. K vyjadreniu navrhovateľky k odvolaniu druhého manžela sa vyjadril druhý manžel. Vo vyjadrení uviedol, že nesúhlasí s navrhovateľkou vzhľadom na situáciu, v ktorej sa ocitol, nakoľko jeho súčasný príjem nie je taký, aký bol pred rozvodom.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f, h) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o výživnom bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie druhého manžela je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o výživnom zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku) a vec mu v zrušenom rozsahu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

11. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo rozhodovanie o rozvode manželstva navrhovateľky a druhého manžela a o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu pochádzajúcemu z ich manželstva. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním vo výroku o výživnom manželstvo navrhovateľky a druhého manžela rozviedol, maloletého zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti navrhovateľky, druhému manželovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletého v sume 120 eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky, styk

druhého manžela s maloletým neupravil. Odvolaním druhého manžela bol rozsudok súdu prvej inštancie napadnutý vo výroku o výživnom. Predmetom odvolacieho konania s poukazom na dôvody druhého manžela predostreté v odvolaní bolo posúdiť, či boli splnené podmienky na určenie výživného v rozsahu 120 eur mesačne určenom súdom prvej inštancie, keď odvolacie dôvody druhého manžela smerovali proti výške výživného pre maloletého určeného súdom prvej inštancie.

12. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (ods. 1). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (ods. 2). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť (ods. 4). Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (ods. 5).

13. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Z vyššie citovaných ustanovení Zákona o rodine vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám.

15. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

16. Z obsahu spisu v prejednávanej veci však nemožno vyvodiť, že by súd prvej inštancie posudzoval vec dôsledne a že by tomu dostatočne prispôsobil i postup pri dokazovaní. Vykonané dokazovanie o pomeroch navrhovateľky a druhého manžela a maloletého nezodpovedá tomu, aby na jeho základe mohol byť súdom prvej inštancie vyslovený záver o určení povinnosti druhého manžela platiť výživné na maloletého práve vo výške 120 eur mesačne. Súd prvej inštancie sa nie dostatočne sústredil na

zistenie príjmu navrhovateľky a druhého manžela, na zistenie výdavkov všetkých účastníkov konania a ich opodstatnenosť, ako i na zistenie životnej úrovne navrhovateľky a druhého manžela. Súd prvej inštancie nezisťoval komplexne majetkové a zárobné pomery navrhovateľky, druhého manžela a spoluživých osôb, teda nevykonával dokazovanie ohľadne príjmu navrhovateľky, druhého manžela a uspokojil sa len s tvrdeniami navrhovateľky a druhého manžela o výške ich príjmu (porovnaj odsek 14., 15. rozsudku súdu prvej inštancie), keď v spise sa nachádzali potvrdenia o príjme navrhovateľky, s ktorými sa súd prvej inštancie ani len neoboznámil a nenachádzali sa žiadne dôkazy o príjme druhého manžela, príp. spoluživých osôb. Rovnako sa súd prvej inštancie dôsledne a podrobne nezaoberal výdavkami navrhovateľky, maloletého a druhého manžela, hoci z časti ich navrhovateľka a druhý manžel vyčíslili počas ich výsluchu na pojednávaní dňa 20.5.2020, avšak tvrdené výdavky účastníkov konania neboli podložené žiadnymi listinnými dôkazmi. Príjmy navrhovateľky a druhého manžela, prípadne spoluživých osôb, neboli riadne zistené, rovnako výdavky navrhovateľky, maloletého a druhého manžela neboli skúmané a potom nebola posudzovaná ani opodstatnenosť týchto výdavkov.

17. Odvolací súd zdôrazňuje, že mimosporové konanie je typické dominanciou princípu oficiality a princípu materiálnej pravdy. Tieto vyžadujú od súdu, aby zistil skutočný stav vecí, teda v rámci dokazovania sa nemôže spoliehať len na dôkaznú iniciatívu účastníkov konania, ale aplikuje sa vyšetrovací, resp. vyhľadávací princíp civilného procesu. Preto je súd povinný vykonať aj iné dôkazy, ako predložili a navrhli účastníci konania, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu vecí.

18. Napokon pozornosti súdu neunikla ani vada pri rozhodovaní o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie. Rozhodovanie o trovách konania je imanentnou súčasťou rozhodovacieho procesu, podľa ktorého o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Súd rozhoduje o náhrade trov konania bez návrhu, keďže trovy konania predstavujú súčasť celého súdneho procesu, t. j. ako má súd povinnosť rozhodnúť o veci samej, tak má aj povinnosť rozhodnúť o náhrade trov konania. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o náhrade trov konania úplne opomenul aplikovať ustanovenie § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, keďže o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie vôbec nerozhodol.

19. V súhrne vzhľadom na uvádzané sa tak vec dostala do takej polohy, v ktorej by náprava pochybení súdu prvej inštancie vyžadovala takú mieru ingerencie odvolacieho súdu, ktorá by v skutočnosti mala za následok aj nahrádzanie činnosti súdu prvej inštancie (úlohou odvolacích súdov napriek preneseniu na ne určitých činností vyžadovaných skôr od súdov prvej inštancie je totiž stále prieskum správnosti rozhodnutí súdov prvej inštancie s prípadným doplnením dokazovania a nie vykonávanie základného dokazovania).

20. Keďže s poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie náležitým nezisťovaním všetkých relevantných okolností potrebných pre posúdenie pomerov účastníkov konania, pričom nevykonával i ďalšie dokazovanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a tým neposúdil všetky do úvahy prichádzajúce rozhodné okolnosti daného prípadu, čím potom vec i nesprávne právne posúdil, odvolací súd s použitím ustanovenia § 389 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o výživnom zrušil a vec mu vrátil v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

21. Úlohou súdu prvej inštancie v intenciách vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu je komplexne vyhodnotiť pomery účastníkov konania, zistiť príjmy a iné náhrady príjmu navrhovateľky a druhého manžela, prípadne spoluživých osôb, a to v rozhodnom období, u druhého manžela dôvody skončenia pracovných pomerov v rozhodnom období i dôvody jeho práceneschopnosti v rozhodnom období, ale aj výdavky účastníkov konania a posúdiť ich opodstatnenosť. V zmysle vyhľadávacej zásady, vzťahujúcej sa na nesorové konania, je potrebné za rovnaké rozhodné obdobie objektivizovať príjmy a ustáliť zárobné a majetkové pomery navrhovateľky a druhého manžela, preukázaním pravidelných a nepravidelných príjmov ich výsluchom, aktualizáciou príjmov navrhovateľky a druhého manžela, získaním správ od zamestnávateľov, prípadne iných subjektov. Tiež je nevyhnutné vymedziť výdavky všetkých účastníkov konania. Okrem príjmov a výdavkov majetkové pomery navrhovateľky a druhého manžela ovplyvňuje aj vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, hnutelným veciam vyššej hodnoty, peňažné prostriedky na účtoch v peňažných ústavoch. Pomery v domácnosti sú tiež ovplyvňované spolužitím s inými osobami a ich príjmami.

22. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, tak bude opätovne vec v zrušenom výroku o výživnom posúdiť, vrátane doplnenia dokazovania v naznačenom smere, ktoré je nevyhnutné vyhodnotiť v súlade s ustanovením § 191 Civilného sporového poriadku, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, ako aj odvolacie argumenty druhého manžela, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a potom po zvážení všetkých preukázaných okolností daného prípadu vo veci znova rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť.

23. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

24. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).